

Provincie Noord Holland
T.a.v. het College van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Datum 7 april 2020
Afdeling OMB
Contact Gonda Ruijterman
Telefoon 023-5112553
E-mail gruijterman@haarlem.nl
Uw kenmerk 1294772/1367762

omgevingsverordening@noord-holland.nl

Onderwerp: Voorlopige zienswijze van gemeente Haarlem op ontwerp Omgevingsverordening NH2020

Geachte leden van de Provinciale Staten,

Allereerst willen we u complimenteren met de nu voorliggende ontwerp Omgevingsverordening Noord- Holland. Via deze brief dienen wij een (pro forma) zienswijze in op de ontwerp Omgevingsverordening NH2020. Onze reactie bestaat uit een aantal verhelderende vragen en een aantal verzoeken tot aanpassing van de ontwerp Omgevingsverordening NH2020. U biedt de mogelijkheid om voor 10 april een pro forma zienswijze in te dienen en voor 22 mei 2020 een definitieve zienswijze in te dienen. Hier zullen wij dankbaar gebruik van maken. Hierbij onze voorlopige zienswijze.

U geeft aan dat veel artikelen zijn overgenomen uit bestaande regelgeving en beleid. Door deze beleidsarme vertaling is de verordening op onderdelen niet gebaseerd op de nieuwe omgevingsvisie NH2050. Ons inziens is het wel de bedoeling dat de gehele visie vertaald wordt in de verordening. Kunt u toelichten hoe de verordening en de nieuwe visie zich verhouden voor de onderdelen die beleidsarm vertaald zijn?

4.3 Bodemsanering

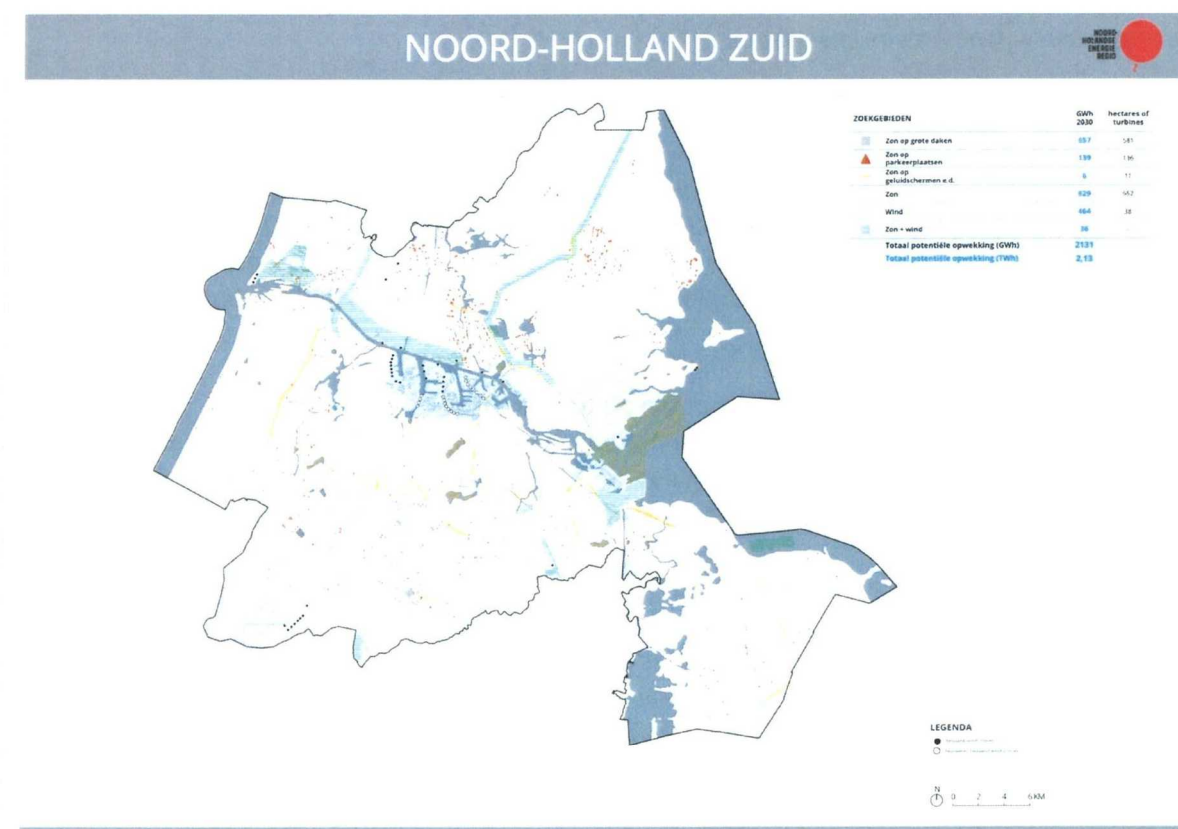
Er wordt een aantal keer verwezen naar de Wet bodembescherming. Deze wet komt per 2021 te vervallen en die bevoegdheden gaan grotendeels over naar alle gemeenten. Zoals de provincie zelf ook aangeeft, moet deze verordening voor 2021 weer gewijzigd worden ten aanzien van de Wet bodembescherming en de daaraan gekoppelde bevoegdheden. De provincie blijft bevoegd gezag voor grondwater(verontreinigingen). Wij zijn benieuwd wat de provinciale visie is op grondwaterverontreinigingen?

4.6 Cultureel erfgoed

In de ontwerp Omgevingsverordening NH2020 staat erfgoed alleen onder het kopje cultureel erfgoed. Dat gaat eigenlijk alleen over bovengrondse monumenten/erfgoed. Het ondergronds erfgoed ontbreekt in de ontwerp Omgevingsverordening. De provinciale rol t.a.v. archeologie is de laatste jaren erg beperkt geworden, meestal beperkt tot het aanwijzen van attentiegebieden en bij ontgroningen. In deze verordening wordt weinig tot geen ambitie getoond met betrekking tot archeologisch erfgoed. Dit is ons inziens jammer, zeker gezien het feit dat erfgoed waaronder ook ondergronds erfgoed, een van de vier pijlers is van de omgevingswet.

4.12 Windenergie

In regionaal verband wordt momenteel een Regionale Energie Strategie opgesteld, de zogeheten RES. In de RES-bod worden op kaart zoekgebieden aangeduid voor het opwekken van energie door zowel wind als zon. Voor de Haarlemse situatie is het een gebied grenzend aan het bedrijventerrein Waarderpolder aangeduid als zoekgebied voor windenergie. Momenteel staan in dit zoekgebied vier windturbines van bij elkaar ca. 4 Mw een aantal jaren stil en leveren dus geen duurzame energie. Er is een project gestart om deze kleine en oude windturbines te vervangen voor een aantal nieuwe met meer vermogen. Deze vervanging past in lijn van het klimaatakkoord en de RES; meer ruimte voor schone en duurzame energieopwekking.

Afb 1: Zoekgebieden in Noord-Holland Zuid | uit Concept-RES Kaarten Noord-Holland Zuid

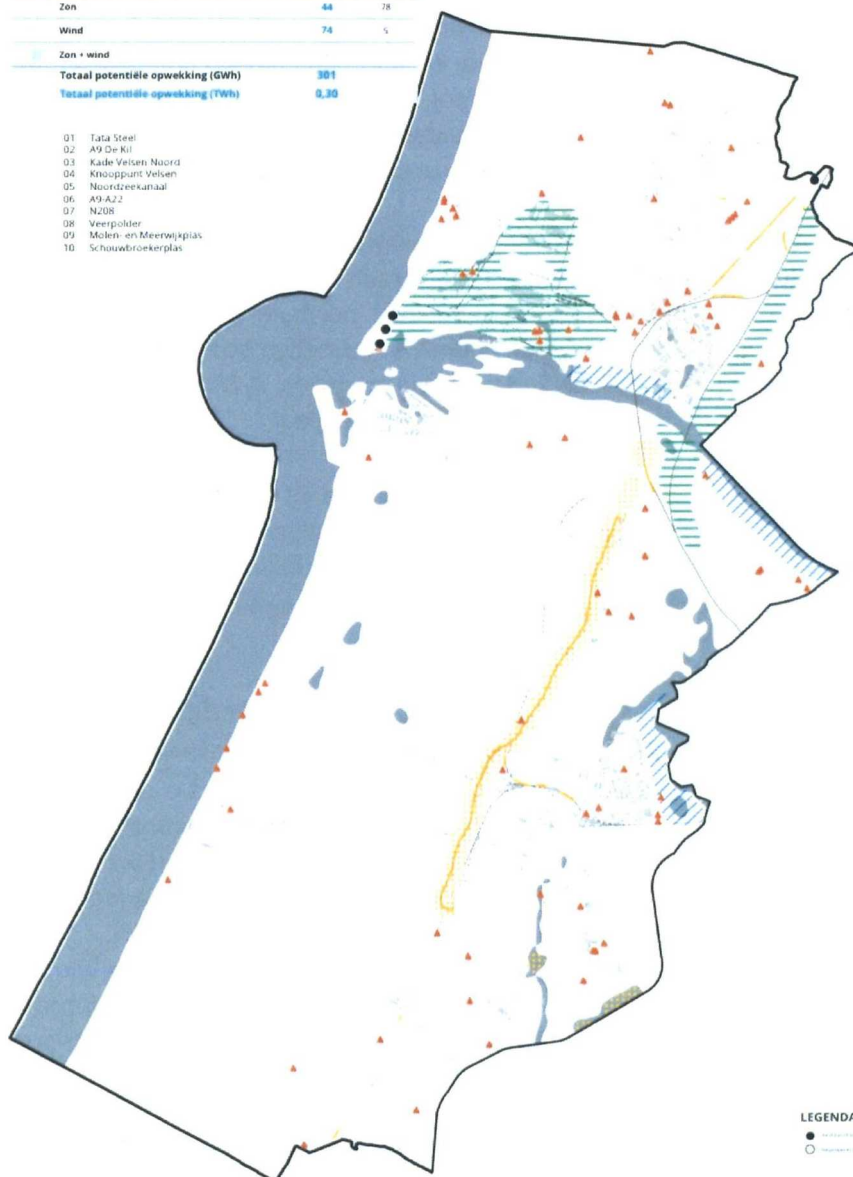

DEELREGIO IJMOND ZUID-KENNEMERLAND

ZOERGEBIEDEN	GWh 2030	hectares of turbines
Zon op grote daken	155	102
Zon op parkeerplaatsen	26	18
Zon op geluidschermen e.d.	2	1
Zon	44	78
Wind	74	5
Zon + wind		
Totaal potentiële opwekking (GWh)	301	
Totaal potentiële opwekking (TWh)	0,30	

- 01. Tata Steel
- 02. A9 De Kil
- 03. Kade Velsen Noord
- 04. Knooppunt Velsen
- 05. Noordzeekanaal
- 06. A9-A22
- 07. N208
- 08. Veerpoort
- 09. Molen- en Meerwijkplas
- 10. Schouwbroekerplas

LEGENDA

- Zon op grote daken
- Zon op parkeerplaatsen
- Zon op geluidschermen e.d.
- Zon
- Wind

0 1 2 3 4KM

Afb 2: Zoekgebieden in Deelregio IJmond Zuid-Kennemerland | uit Concept-RES Kaarten Noord-Holland Zui

Knelpunten met de ontwerp Omgevingsverordening NH2020:

1. [art 4.99.2 / art 6.22.3] Het zoekgebied voor windenergie in Haarlem aan de oostkant van de Waarderpolder bevindt zich in een BPL gebied. Dit heeft een strenger beschermingsregime dan een regulier buitengebied. Ons inziens moet het onder voorwaarden mogelijk zijn om het bijzonder provinciaal landschap te combineren met duurzame energieopwekking.
→ Wij pleiten ervoor om de oostkant van de Waarderpolder aanwijzen als zoekgebied windenergie in combinatie met bijzonder provinciaal energielandschap. Onder voorwaarden moet dan afgeweken kunnen worden van artikel 6.22.1 en 6.22.2
2. [art 6.22.2a] Er mogen alleen windturbines gebouwd worden in serie van minimaal 3 en in lijnopstelling. Daarmee worden grid-, cluster-, duo- en solo-opstellingen buitengesloten. Voor Haarlem zijn dit opstellingen die ook tot de mogelijkheden in een stedelijke omgeving behoren. Dit speelt ook bij de vervanging van de huidige vier windmolens. Een verruiming van opstellings-principes biedt meer mogelijkheden in stedelijk gebied voor het leveren van meer duurzame energie.
3. [art 6.22.2d] Windturbines worden toegestaan van maximaal ca. 4 Mw. Deze hebben een as-hoogte met het maximum van 120m. Wij maken ons zorgen dat windturbines met een hoger vermogen worden buitengesloten, terwijl deze de nieuwe 'normale' windturbine worden.
4. [art. 6.22.f] De minimale plaatsingsafstand van 600m van gevoelige bestemmingen beperken de plaatsingsmogelijkheden in stedelijk gebied voor windturbines, in Haarlem wordt vervanging van de vier windturbines hierdoor al zeer bemoeilijkt.

→ Wij pleiten ervoor de plaatsingseisen, vormgevingscriteria en opstellingsmogelijkheden van de windturbines in het gebied van de MRA te versoepelen en meer ruimte te bieden aan lokaal maatwerk. Daardoor ontstaan er direct meer plaatsingsmogelijkheden voor de vervanging van de huidige vier windturbines én biedt het ons meer mogelijkheden om te werken aan de noodzakelijke energietransitie.

Hieronder een belangrijke opmerking bij de artikelen 2.1 water, 2.5 cultureel erfgoed, 4.5 gesloten stortplaatsen, 4.10 provinciale wegen, 4.12 windenergie, 5.2 normen voor waterkwantiteit 6.2 Duurzame energie, 6.4 beschermd landelijk gebied en 6.6 Klimaatadaptatie. De Omgevingsverordening moet ruimte bieden aan de uitkomsten van het klimaatakkoord en met name de energietransitie. Op dit moment zijn gemeente en provincie in gesprek over de RES. In die studie wordt naar ruimtelijke kansen gezocht voor duurzame energieopwekking o.a. in het buitengebied van Haarlem. Dit zijn kansen voor het opwekken van zonne-energie, langs, op en boven infrastructuur, op de voormalige stortplaats Schoteroog of op water. Ook zijn dit kansen voor opwekking van windenergie op land, zoals langs de rand van het bedrijfsgebied de Waarderpolder. Nu gelden er allerlei beperkende eisen ten aanzien van de opstelling van het aantal windturbines, de minimum afstand tot bebouwing de rotorgrootte en masthoogte.

- Wij pleiten ervoor dat de Omgevingsverordening hiervoor de ruimte gaat bieden dat wil zeggen dat de Omgevingsverordening te zijner tijd wordt aangepast aan de uitkomsten van het klimaatakkoord en de RES.

6.1 Stedelijke functies

In het ontwerp Omgevingsverordening NH2020 geeft u aan dat een ruimtelijk plan uitsluitend kan voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als de ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken. Daarnaast geeft u aan dat Gedeputeerde Staten nadere regels kan stellen aan de afspraken. We gaan er vanuit dat de vastgestelde regionale afspraken van Zuid-Kennemerland/ IJmond in het kader van de PRV van april 2019 door de provincie als voldoende regionaal afgestemd wordt beschouwd. We zijn benieuwd of de huidige opzet onder de omgevingsverordening verandert en naar de nader op te stellen regels. Wanneer worden deze regels kenbaar gemaakt?

Verder geeft u aan dat de inhoudelijke onderbouwing van een nieuwe stedelijke ontwikkeling zich moet richten op het markt- of verzorgingsgebied. Hiervoor beschrijft u dat de gemeenten in de regio overleggen over bovenlokale of regionale stedelijke ontwikkelingen en daar bestuurlijke afspraken in regionaal verband over moeten gaan maken. Wij constateren dat de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond, waaronder Haarlem en Zandvoort, een verzorgingsgebied is en dat wij aan de voorwaarden zoals hiervoor genoemd voldoen. De regio Zuid-Kennemerland/ IJmond heeft vastgestelde regionale afspraken in het kader van de PRV (dd. april 2019) en een vastgesteld regionaal woningbouwprogramma 2019 t/m 2024 van het Regionaal Actieprogramma (RAP). De opgenomen gebieden buiten bestaand stedelijk gebied zijn daarmee (nog steeds) voldoende onderbouwd. Als dat niet zo is, horen wij dat graag. In het Concept Omgevingsregeling Noord-Holland 2020 beschrijft u namelijk dat het (toekomstig) woonakkoord (de opvolger van het RAP) een overzicht (kaart) moet bevatten van de woningbouwlocaties buiten bestaand stedelijk gebied. Betekent dat met een dergelijk overzicht de woningen op deze lijst daarmee voldoende regionaal zijn afgestemd?

In de ontwerp Omgevingsverordening NH 2020 meldt u dat in Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) grootschalige stedelijke ontwikkelingen niet zijn toegestaan, tenzij groot openbaar belang wordt aangetoond. Kunt u - mede aan de hand van concrete voorbeelden - nader uitleggen wat u daaronder verstaat? Dit staat niet in de huidige PRV. U geeft aan dat dit een verzwaring is. We gaan er vanuit dat dit voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen zal gaan gelden die nog niet op de huidige kaart met de locaties buiten bestaand stedelijk gebied staan. We willen u meegeven dat deze regio Zuid-Kennemerland/ IJmond, net als de overige MRA gemeenten, te maken heeft met een krappe woningmarkt. De gemeenten zoeken naar aanvullende woningbouwmogelijkheden om aan de grote (groeierende) woningvraag te voldoen. Zo is de gemeente Zandvoort bezig met een verdichtingsstudie. Daarbij wordt ook naar woningbouwmogelijkheden gekeken bij locaties met een mogelijke functieverandering aan de rand van het dorp, passend binnen en aansluitend bij de huidige structuur.

Verder geeft u aan dat Gedeputeerde Staten de mogelijkheid krijgen een gebied aan te wijzen waar voor een experiment of activiteit met aantoonbare meerwaarde kan worden afgeweken van regels in de Omgevingsverordening. Het experiment of de activiteit moet een bijzondere meerwaarde hebben voor de ambities en doelstellingen uit de Omgevingsvisie. Mochten wij in de toekomst mogelijkheden zien voor een experiment, dan treden we hiervoor graag met u in overleg.

6.1.5. Industrierrein van provinciaal belang

In het westelijk havengebied is een transformatie zone opgenomen. Onduidelijk is waar de huidige bedrijvigheid naartoe wordt verplaatst. Verplaatsing naar het recreatiegebied Spaarnwoude is onbespreekbaar.

De ontwerp Verordening NH2020 schrijft voor de hoogte toegestane milieucategorie op te nemen die mogelijk is in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de meest vervuilende bedrijven nabij het recreatiegebied Spaarnwoude gevestigd worden. Het is voor ons onbespreekbaar als de gebruiksmogelijkheden van het recreatiegebied Spaarnwoude hierdoor beperkt worden.

- ➔ Wij pleiten ervoor dit eerst te bespreken met de omliggende gemeenten voordat dit wordt vastgelegd in de Omgevingsverordening NH2020

6.4 Beschermde landelijk gebied

6.4.1 Natuurnetwerk Nederland en natuurverbindingen

6.4.2 Bijzonder provinciaal Landschap

Er komt een leidraad en een kwaliteitskader. Beiden worden vastgesteld door GS. Ons is niet duidelijk wie de samenhang bewaakt tussen de Omgevingsverordening, de Leidraad en het Kwaliteitskader. We hebben hierover enkele vragen.

- Wij gaan ervanuit dat het geen kaderstellende documenten mogen zijn maar uitsluitend uitvoerende documenten aangezien GS bevoegd is en niet de PS. Klopt dit?
- Vermeld staat dat het Kwaliteitskader landelijk gebied de regionale afgestemde visie op het landelijk gebied bevat en een kader voor regionaal maatwerk biedt. Hoe blijft het kwaliteitskader actueel als omgevingsvisies van provincie en betrokken gemeenten aangepast worden?
- Hoe verhoudt de huidige Prv zich tot het kwaliteitskader Landelijke Gebied (KLG)?
- Maakt de ladder voor duurzame ontwikkeling onderdeel uit van de nieuwe Leidraad Landschap en Cultuurhistorie?

Viewer landelijk gebied en Natuur Netwerk Nederland

In de reactie op de ambtelijke consultatieversie van de omgevingsverordening zijn al opmerkingen gemaakt op de kaarten van het landelijk gebied en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit de ontwerp Omgevingsverordening maken wij op dat onze opmerkingen onvoldoende zijn verwerkt in de kaarten dan wel geen reactie is gegeven waarom de opmerkingen niet hebben geleid tot een aanpassing van de kaarten.

Algemeen

In de kaart van het landelijk gebied zijn diverse lintbebouwing en bebouwingsenclaves opgenomen als landelijk gebied. In de oplegger behorende bij de ambtelijke consultatieversie van de omgevingsverordening is ter motivering opgenomen dat hiermee wordt aangesloten bij het begrip

‘Bestaand stedelijk gebied’ zoals dat zal luiden onder de Omgevingswet. Vooropgesteld moet worden dat wij voorstander zijn van uniformiteit bij het hanteren van begrippen die ook terug komen in de Omgevingswet. Onder de huidige wetgeving is er nu nog teveel sprake van een discrepantie tussen hogere wetgeving en de Provinciale ruimtelijke verordening (Prv), hetgeen leidt tot ingewikkelde en onnodige discussies. Zo is het belangrijk dat een goede omschrijving komt van het begrip stedelijke ontwikkeling omdat dit nu vaak tot verwarring leidt.

In zijn algemeenheid constateren wij verder dat beide kaarten onvoldoende in samenwerking zijn opgesteld met de gemeenten. Zo zijn bijvoorbeeld verharde wegen en paden aangewezen als NNN. Wij vragen ons af wat dan de natuurlijke waarden zijn van deze wegen en paden.

Een laatste, maar meer cruciale algemene opmerking, is dat in de omgevingsverordening structureel het begrip ‘landelijk gebied’ gehanteerd wordt. Dit begrip wordt echter niet gedefinieerd in bijlage 1 van de omgevingsverordening dan wel de toelichting behorende bij de omgevingsverordening. Dit is bijzonder, omdat de huidige Prv wel een definitie kent van het begrip. Bij gebreke van een heldere en eenduidige definitie van het begrip ‘landelijk gebied’ voorzien wij dat er een grote hoeveelheid aan ingewikkelde discussies zullen ontstaan over de toepassing van de regels over het landelijk gebied.

Landelijk gebied

Zoals eerder opgemerkt tijdens de ambtelijke consultatieronde is een nadere toelichting vereist op het aanwijzen van lintbebouwing en bebouwingenclaves als landelijk gebied, omdat niet alle lintbebouwing valt onder het landelijk gebied onder de Omgevingswet (zie artikel 5.129g van het ontwerp-Invoeringsbesluit Omgevingswet) en diverse uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling). Concreet wordt gevraagd om nader toe te lichten waarom diverse lintbebouwing en bebouwingenclaves in Haarlem worden aangewezen als landelijk gebied. Onder de huidige omstandigheden kan niet worden beoordeeld in hoeverre door de provincie NH een zorgvuldige afweging is gemaakt.

Bijzonder provinciaal landschap

De omschrijvingen van de kernkwaliteiten van het Bijzonder provinciaal landschap zijn niet ter inzage gelegd.

- ➔ Wij pleiten ervoor dat de omschrijvingen van de kernkwaliteiten eerst aan de gemeenten worden voorgelegd voordat deze ter vaststelling worden aangeboden. De gemeenten krijgt ten slotte de bevoegdheid om te toetsen of een ontwikkeling passend is bij de kernkwaliteiten.

We hebben drie verzoeken voor aanpassing van de kaart.

1. Aan de rand van de Zuiderpolder in Haarlem is het zogenoemde ‘Put van Peet’ aangewezen als landelijk gebied (zie afbeelding 2). Dit is nieuw ten opzichte van eerdere Provinciale ruimtelijke verordeningen en is bovendien onterecht. Ook deze locatie moet naar huidige (hogere) wetgeving en de toekomstige Omgevingswet worden aangemerkt als bestaand stedelijk gebied. De locatie maakt immers onderdeel uit van de woonwijk Zuiderpolder. Bovendien wordt gewezen op het vigerende bestemmingsplan “Zomerzone Noord” uit 2016

waarin de locatie is bestemd als 'Recreatie'. Binnen deze bestemming is het gebruik van de locatie ten behoeve van dagrecreatie en speelvoorzieningen al toegestaan.

- ➔ Wij pleiten ervoor dat deze locatie niet wordt aangemerkt als landelijk gebied maar als woningbouwlocatie, om ruimte te behouden voor eventuele woningbouw.

Afbeelding 3 onterecht aangewezen gebied als landelijk gebied - Put van Peet (Zuiderpolder)

2. Haarlem wil tot 2025 10.000 woningen toevoegen en heeft hiervoor visies voor zeven ontwikkelzones in Haarlem opgesteld. Een van ontwikkelzones ligt aan de westkant van Haarlem. De ambitie is om hier een nieuwe stadsrand te realiseren.

<https://www.haarlem.nl/ontwikkelvisie-zijlweg/>

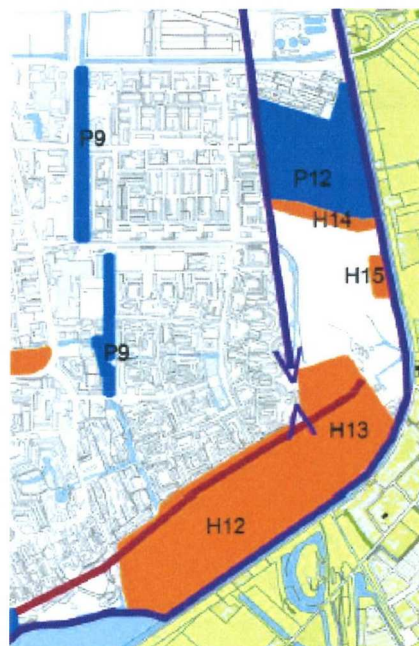
In figuur 4 is een uitsnede opgenomen van de nieuwe stadsrand die gelegen is aan de noordkant van het Westelijk Tuinbouwgebied.

Afbeelding 4 Uitsnede en totale visiekaart van ontwikkelzone Zijlweg waar de nieuwe stadsrand op aangegeven staat.

3. Aan de oostkant van Haarlem in de Poelpolder Noord ligt een gebied dat in het ecologische beleidsplan van de gemeente Haarlem is aangewezen als potentiegebied. Op dit moment wordt in de strook tussen de bospercelen een nieuw natuurterrein (rietland Poelpolder) aangelegd. Ook wordt momenteel gewerkt aan een visie om de natuurterreinen in en grenzend aan de poelpolder (hotspots) te verbinden. Eerder genoemd rietland, het aanliggend weiland en de brede strook langs de Ringvaart zullen daar deel van uitmaken. De inrichting van dit gebied sluit aan bij het Bijzonder Landschap. Overwogen moet worden de Poelpolder-Noord (minimaal potentiegebied P12 uit de Actualisatie van het Ecologisch Beleidsplan) op te nemen als Bijzonder landschap. Op afbeelding 5 is een uitsnede opgenomen van de vastgesteld ecologische beleidskaart.

Afbeelding 5 Uitsnede van het ecologisch beleidsplan. H= hotspot en P= potentiegebied

<https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Raad/2013/19-december/20:00/Vaststellen-Ecologisch--Beleidsplan-2013-2030/>

- ➔ Wij pleiten ervoor om de kaarten aan te passen overeenkomstig de hierboven genoemde opmerkingen.

Via deze brief dienen wij een voorlopige zienswijze in op de ontwerp Omgevingsverordening NH2020. Wij zijn dankbaar dat u de mogelijkheid biedt om de zienswijze tot 22 mei 2020 inhoudelijk aan te vullen. Hier zullen wij gebruik van maken. Onze zienswijze wordt waarschijnlijk aangevuld met

een reactie op de aanwijzing van de Zuid Schalkwijkerweg als Landelijk gebied en Bijzonder Provinciaal Landschap. Hier spelen ook kleinschalige woningbouwontwikkelingen en wij moeten nog nagaan wat dat betekent. En het is ons niet gelukt om deze brief ook binnen de reactietermijn te bespreken in de raadscommissie. Hier hechten wij wel veel waarde aan en wij stellen het dan ook zeer op prijs dat u de reactietermijn heeft verlengd tot 22 mei 2020.

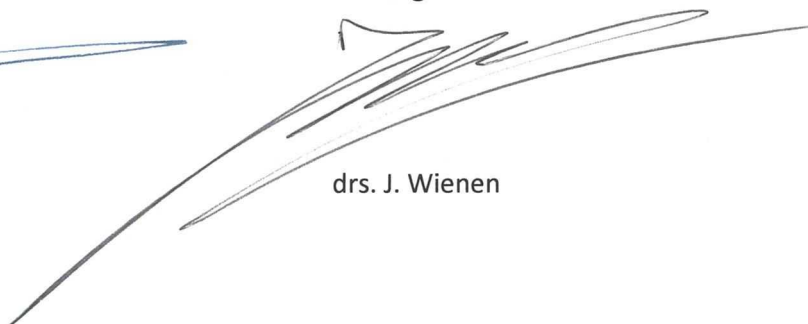
Hoogachtend,

de secretaris

de burgemeester

mr. C.M. Lenstra

drs. J. Wienen